

Na vsaki strani je
vredno vedeti
v kateri državi
na svetu celo leto
ima 16 dni, četr-
tina letov, juna-
re, avgusta in po-
sobno "Sloven-
ski gospodar" v Ma-
riBOR, kjer se do-
stane vnaprej, da
vnaprej vnaprej.
Vredno vedeti je
v kateri državi
na svetu celo leto
ima 16 dni, četr-
tina letov, juna-
re, avgusta in po-
sobno "Sloven-
ski gospodar" v Ma-
riBOR, kjer se do-
stane vnaprej, da
vnaprej vnaprej.

Posredovanje Novih stane 1-10 dni.

Politična platforma v gotovosti.

Na vsaki strani je
vredno vedeti
v kateri državi
na svetu celo leto
ima 16 dni, četr-
tina letov, juna-
re, avgusta in po-
sobno "Sloven-
ski gospodar" v Ma-
riBOR, kjer se do-
stane vnaprej, da
vnaprej vnaprej.
Vredno vedeti je
v kateri državi
na svetu celo leto
ima 16 dni, četr-
tina letov, juna-
re, avgusta in po-
sobno "Sloven-
ski gospodar" v Ma-
riBOR, kjer se do-
stane vnaprej, da
vnaprej vnaprej.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

21. številka.

MARIBOR, dne 7. maja 1925.

59. letnik.

Zopet P. P. vlada.

Pretečeni teden je odigral Pašič zopet eno od svojih navadnih iger. Danes teden je na presenečenje svoje lastne stranke in celo samih ministrov predal parlamentu ukaz o izpolnjenosti ali rekonstruirani vladi. Tega ni storil osebno, ampak je zopet »zbolel«, da se za več dni ne sreča z drugimi prvaki svoje stranke, predvsem pa z onimi, katerim je sveda sveto obljubil, da jih sprejme v vlado, pa tega ni storil.

Stara PP. vlada proglašena za novo.

Pašič je stal na čelu volilne vlade in proti parlamentarnemu redu in načelu ni podal ostavke, ko se je sestel novi parlament, ampak je na vse mogoče načine zavlačeval, mešal ter v negotovost zavajal politične kroge in javnost. Komaj se je parlament sestel, je bil že odgođen, a ko je Pašič velikonočne praznike raztegnil na en celi mesec in ko je bila volilna PP. vlada skoraj tri mesece neparlamentarno na krmilu, še Pašič vedno ni podal ostavke in otvoril krize, da se potom zaslišanja in posvetovanja predstavnikov parlamentarnih skupin na dvoru razčisti položaj.

Kar je Pašič napravil, je bilo tajno in zahrbtno. Tudi z radičevci se je »razgovarjal« sam in po svojih najrazličnejših posredovalcih, a pri tem je imel že v žepu ukaz proglasitve stare PP. vlade za novo.

S tem proglasom je po možnosti vse še poslabšal, kajti v to vlado je poleg samostojnih demokratov Pribečevića, Zerjava in Lukiniča, sprejel še radikala Uzunoviča in Simonoviča, ki sta bila s samostojnimi demokrati najbolj vneta za uničevanje hrvatskih mandatorov, odvrnil je pa dosedanjega radikalskega ministra Staniča, ki je pomirjivega značaja, — in samostojnega demokrata dr. Krizmana, ki zadnji čas ni bil zadovoljen in soglasen s tem, kar je delal Pribečevićev prvi oproda minister dr. Lukinič (afeta Thurn-Taxis, izvajanje protihrvatske obznane itd.)

Radičevci in radikali.

Po znanih splošnih izjavah radičevskih prvakov, zlasti pa Pavla Radiča, nekada Stjepana Radiča, ki je ponovno naglašal, da govori tudi v sporazumu in imenu svojega strica, Pašičevi ljudje niso mogli dovolj pripovedovati in razglabati o sporazumu med radikali in radičevci, med najmočnejšo srbsko in najmočnejšo hrvatsko stranko, ali med dvoje najmočnejših skupin v sedanjem parlamentu. Kar čez noč je postal Pašič prvak sporazuma. — Na vse to pa pride sedaj kot pest na oko ponovna PP. vlada! — Za slepomišenje posebej določeni radikalski agenti pa še vedno pravijo, da se v

delu za sporazum ni ničesar spremenilo. »Razgovori« glede sporazuma so samo podaljšani in če kdo vpraša: do kedar, se pa reče: za par mesecev, do jeseni, — kar je treba po vsem, kar se je doslej že zgodilo, takole tolmačiti: Prvo in glavno je, da ostane Pašič na oblasti, pa če bi se »razgovarjalo« tudi na večno.

Radikalsko vodstvo in sporazum.

Posteni in pravi sporazum, ki bi dal za prvo vsaj boljšo in pravičnejšo upravo v državi, pa naj ga sklenejo in izvedejo kar naenkrat tudi radikali in radičevci, bi vsakdo najodkritosrdečje pozdravil. Res je tudi, da so mnogi radikali, ki iskreno želijo pravi sporazum, a samo to je, da se glas teh poštenjakov danes slabo sliši v radikalni stranki. — Prvo besedo ima danes v tej stranki družba, ki noče sporazuma. — V tem leži vse! — Vse, kar se danes počenja, ima samo namen, osliniti misel sporazuma in vrste opozicije, da se na razpadu in razsulu zgradi ne sporazum, ampak vse-moč Pašičeve politike in oblasti.

Kar se Pašiča tiče se je že v par slučajih brezdvomno pokazalo, da noče sporazuma. Med vojno najprej na Krfu, kjer je izjavo (deklaracijo) o Jugoslovanih proglasil za nekaj, kar je samo »na videz za zunanji svet«, potem ženevski sporazum, ki ga je podpisal, ko se je po svoji izjavi že poprej odločil, da ga ne bo držal in izvedel, v skupni državi pa imamo najboljši dokaz za to v tem, da je Pašič po volitvah v marcu 1923 poslal svoje odlične strankine člane v Zagreb po znani »Markov protokol«, ki ga je zavrgel, ko so opozicijonci vse svoje obljube izpolnili, radikali pa vse obljubljeno in zagotovljeno poteptali, četudi se je od njih zahtevalo samo to, kar dajejo v celem kulturnem svetu vladajoče stranke same od sebe. Da vodi radikalsko vodstvo sedaj razgovore in pogajanja o sporazumu v prvi vrsti potom dr. Laze Markoviča, Janjiča in drugih, ki so bili pod pošteno Davidovič-Koroščevo vlado obtoženi kot glavni korupcionisti, je še posebno poglavje v presojanju vsposobljenosti današnjega radikalskega vodstva za sporazum.

Blok narodnega sporazuma.

ki je od srbske strani glavna zasluga poštenega politika Davidoviča, od prečanske pa dr. Korošca, ker lani radičevci niti enega samega dela te popustljivosti niso kazali, ki jo imajo sedaj napram Pašiču, daje duševno in stvarno jamstvo za pošteno in pravilno rešitev vsega tega, kar se vsteva v sporazum ter se pod tem imenom tudi razume. Naziranje dr. Korošca o ureditvi skupne države Srbov, Hrvatov in Slovencev se je strinjalo že z mnogimi poštenimi radikali od Stojana Protiča do

Nastas Petroviča in tako je jasno, da bi moč in sloga bloka narodnega sporazuma še vnaprej krepila in pritegovala poštene in častite člane radikalne stranke za uresničenje velikega dela — pravega in poštenega sporazuma.

Invalidski zakon.

Predhodnica sedanje vlade je nameravala predložiti narodni skupščini novi invalidski zakon, kojega načrt je bil izdelan skupno z Udruženjem vojnih invalidov in s sodelovanjem velikega prijatelja Udruženja in častnega člana g. dr. F. Ježa, bivšega načelnika v ministrstvu za socialno politiko. Ta zakon bi vsaj deloma zboljšal gneten položaj vojnih žrtev. Sicer je bilo tudi v tem načrtu še marsikaj pomanjkljivega in bi si želeli boljšega, a po dolgih letih čakanja, stradanja in trpljenja bi pač nas zadovoljil kolikor toliko. Pa pride padeč Davidovičeve vlade in invalidski zakon je zopet splaval po vodi, kakor že parkrat poprej.

Po časopisnih vesteh je sedanji ministrski svet sprejel načrt novega invalidskega zakona, ki bi naj bil v kratkem predložen narodni skupščini v odobritev, oziroma uzakonitev. Kakor pa kaže ta načrt, bo novi invalidski zakon zelo slab, za vojne žrtve naravnost nesprejemljiv. Tako sedanji načrt ne priznava Udruženju vojnih invalidov kot zakonite organizacije vseh vojnih žrtev države. Menda je že postalo Udruženje premočen faktor ter se bojuje kontrole. Zatorej je treba Udruženje razbiti. Da udruženju zadajo še hujši udarec, mu hočejo odvzeti vse dohodke, ki jih je doslej imelo in ki so mu omogočali, da je vsaj deloma blažilo budo in gorje invalidske raje. Menda misli ministrska gospoda, ki ne pozna trpljenja in pomanjkanja, da če ne bo močne in enotne invalidske organizacije, invalidi za državo sploh eksistirali ne bodo. Zato proč z njo, invalidi pa naj ostanejo uboge pare. V upravo narodnega fonda, ki tvori jedro invalidskega zakona in ki bo glavni činitelj v bodoči invalidski upravi in ki so mu zasigurni v to svrhu znatni dohodki, naj pridejo ljudje, ki nimajo srca do invalidov, da bodo o vojnih žrtvah odločali ljudje, o katerih imamo do sedaj slabe izkušnje, ker so se izkazali za nespo-sobne in da se zopet ne bo vedelo, kam gre denar, ki je namenjen za invalide. Ne bilo bi pa v upravnem odboru narodnega fonda zastopnika invalidov.

Poviški na pokojninah so tako malenkostni, da je naravnost sramotno, tako slabo nagraditi one, ki so to državo ustanovili. Po novem načrtu bi bile pokojnine za vse invalide-neoficirje enake, pač pa znatno nižje kot vse pokojnine, ki so bile predvidene v kateremsi bodi dosedanjem načrtu. Enakopravnost in bratstvo pa se kaže v tem, da se deli invalide-oficirje iz prečanskih krajev in one iz Srbije

LISTEK.

Zgodbe napoleonskega vojaka.

Franeoski spisatelj Erckmann-Chatrian; preložil Al. B.

6. nadaljevanje.

In roko položivši mi na ramo, je pristavil:
»Lepo je to, Jože... povem ti, da boš korporal, še predno bo konec vojne.«

»Saj sem vendar šepast!« sem vzkliknil razdražen.
»Šepast!« je odgovoril Kelc, ter se smehljal in mežikal; »šepast! To nič ne de, s takim obrazom pride človek vedno naprej.«

Komaj je bil končal, ko so se odprla vrata naborne komisije. Werner, drugi orožnik, je pogledal skozi vrata in zaskledal s surovim glasom:

»Jožef Berthal!«

Jez sem vstopil kar se da šepaje in Werner je zopet zaprl vrata. Župan in kantonski svetovalci so sedeli v polkrogu na priprostih stoli, gospod podprefekt in gospod župan pšalburški v sredi v naslonjačih, tajnik Frelj pa pri svoji mizi. Izrebanec iz Harberga se je pravkar zopet oblačil, neki orožnik mu je pomagal pripeti naramnice. Ta novinec z dolgimi, rjavimi, čez obraz visečimi lasmi, razgaljenim vratom in odprtimi usti je bil podoben človeku, ki ga peljejo na vislice. Dva zdravnika, štabni zdravnik iz bolnice in še drug v uniformi, sta se pogovarjala sredi dvorane. Okrenila sta se proti meni in rekla:

»Slecite se!«

In jaz sem se slekel do srajce, katero mi je Werner po-
tegnil čez glavo. Drugi so me opazovali.

Podprefekt reče:

»Zdrav dečko.«

Te besede so me jezile, vendar sem odgovoril vladno in ponižno:

»A sem šepast, gospod podprefekt.«

Zdravnika sta me pregledala. Štabni zdravnik iz bolnice, s katerim je bil mestni poveljnik brzkone govoril o meni, je rekel:

»Leva noga je malo krajša.«

»Nič ne del« je odgovoril drugi. »To ne ovira.«

Potem mi je roko položil na prsi in rekel:

»Ustroj telesa je dober. Zakašljajte.«

Zakašljal sem kar se da slabo, a on je kljub temu našel, da imajo moje prsi dober glas, ter pristavil:

»Le pogledjte barvo obraza... zdrava kri.«

Ker sem videl, da me vzamejo, ako nič ne rečem, sem odgovoril:

»Jesih sem pil.«

»O!« je vzkliknil. »To je dokaz, da imate dober želodec, ker imate jesih radi.«

»A jaz sem šepast!« sem rekel obupan.

»To naj vas nič ne skrbi«, mi je odgovoril ta človek.

»Noga je dobra, vam pravim.«

»Kljub temu«, je izpregovoril župan, »pa mladenci še pa že od mladih nog. To je znano po vsem Pšalburgu.«

»Leva noga je nedvomno prekratka«, je takoj odgovoril zdravnik iz bolnice, »in to oprošča od službe.«

»To je res«, je zopet povzel župan! »jaz sem prepričan, da bi fant ne prenesel dolgega marša. Pri drugi etapi bi obležal.«

Prvi zdravnik ni rekel nič več.

Mislil sem že, da sem rešen, kar me vpraša podprefekt:

»Saj ste vi Jožef Berthal?«

»Da, gospod podprefekt«, sem odgovoril.

»Dobro, gospodje«, je nadaljeval in vzel iz listnice neko pisanje, »poslušajte!«

In pričel je citati pismo. V njem je bilo povedano, da sem stavil, da pojdem v Zaberno in da bom hitreje prišel nazaj kot Pinakel, da sva prehodila pot prej nego v treh urah in da sem jaz dobil stavo.

Nesreča je hotela, da je bilo to res! Pinakel, tisti lopov, me je vedno zmerjal s »šepcem«, in v svoji jezi sem stavil z njim. To je vedelo vse mesto, zato nisem mogel trditi, da ni res.

Ker sem zmešan in osupel stal tukaj, mi je rekel prvi zdravnik:

»S tem je vprašanje rešeno. Kar oblecite se.«

In obrnivi se k tajniku, je zaklical:

»Sposoben za službo!«

V strašni obupanosti sem se zopet oblekel.

Werner je poklical drugega, jaz pa nisem pazil na nič več... Nekdo mi je pomagal v plaščeve rokave. Hipoma sem bil zunaj na stopnicah. Ko me je Katarina vprašala, kaj se je zgodilo, sem globoko vzdihnil. Bil bi telebnil po stopnicah, da me ni obdržala teta Marjeta.

Šli smo ven skozi zadnja vrata in prekoračili mali trg. Plakal sem kot otrok in Katarina tudi. Pod tržiščem smo obstali v senci in se objeli.

Teta Marjeta je vpila:

»Lopovi... zdaj jemljejo celo šepce... pohabljen-
ce! Vse jim je dobro! Naj še nas vzemo!«

Ljudje so se zbirali okrog nas. Mesar, ki je tam na plohu sekal meso, je rekel:

»Za božjo voljo, teta Marjeta, molčite... Se zapri-
vas bodo!«

»Naj me le zapro, pobijejo naj me«, je kričala. »Jaz pa pravim, moški so strahopetci, da dopuščajo take grozovitosti!«

Ker pa se je bil približal mestni narednik, smo šli jokaje dalje, zavili pri kavarni okrog ogla in stopili v naše stanovanje. Ljudje so nas opazovali z oken in govorili: »Se eden, ki pojde v vojno.«

Ker je gospod Gulden vedel, da bosta teta Marjeta in Katarina na dan popisovanja prišli h kosilu, je bil dal pri-
nesti od »Zlate ovce« nadevano gos in dve steklenici do-
brega alžaskega vina. Bil je prepričan, da me takoj izpuste — kako je torej strmel, ko nas je videl vstopiti tako ob-
upane.

»Kaj pomeni to?« je rekel, potisnivši svilnato kapo nazaj na plešasto glavo in gledajoč nas s široko odprtimi očmi.

Jaz mu nisem mogel odgovoriti; zgrudil sem se v ne-
slonjač in se spustil v jok. Katarina je sedla k meni ter mi roko položila okrog vratu. Pričela sva še bolj ihteti.

Teta Marjeta je pa rekla:

»Lopovi so ga vzel!«

»To ni mogoče!« je vzkliknil gospod Gulden in roki sta mu omahnili.

»To ni mogoče!« je vzdiknil gospod Gulden in roki sta mu omahnili.

in Črnogore ter bi bili slednji znatno na boljšem kot pa invalidi-oficirji iz prečanskih krajev. Pri voznih olajšavah bi se nam ne nudila nobena večja ugodnost, kot po sedanjem začasnem invalidskem zakonu.

Udruženje je vedno odločno zahtevalo na vseh mero-dajnih mestih, da se v novem zakonskem načrtu sprejme določba, ki bo dala reduciranim invalidom možnost obnovitve postopka za zopetno priznanje obilježja vojnih invalidov, da se jim tako popravijo storjene krivice. O kakem upoštevanju te naše zahteve ni v osnutku niti govora.

Po dolgih letih vendar enkrat dobimo invalidski zakon, tako si je mislil marsikateri tovariš zadnje čase, posebno ko je čital vest, da je ministrski svet sprejel načrt istega. Če pa pregledamo malo natančneje ta nov načrt, pa vidimo, da z invalidskim zakonom, kakor ga predvideva ta načrt, skoraj ničesar ne pridobimo, temveč da še skoro to zgubimo, kar smo si s težavo in trdom pribojevali, in

Upajmo, da še pride do izprememb in da bodo naši poslanci brez razlike strank se zavzeli za nas, da dobimo to, kar nam pripada po božji in človeški postavi, namreč življenje, vredno človeka. Ševeda pa bo tudi Udruženje storilo vse, da se ta načrt izpremeni in zboljša.

Tovariši, prišla je velika doba! Oklenite se svoje organizacije! Zavedajte se važnosti iste. Zakon bo odvisel od nas in našega nastopa. Zato glejte, da se odzovete klicu svoje organizacije, če Vas ista pokliče, da bo znal ves svet, da zahtevajo invalidi svojo pravico in prav ničesar drugega.

Gospodarski drobiž.

O splošnem pomanjkanju denarja.

Vsi stanovi v naši državi že tožijo več nego eno leto o splošnem pomanjkanju denarja. Naša agrarna in z raznimi naravnimi bogastvi obilno založena država trpi na občutnem pomanjkanju denarja in to po ugotovitvi gospodarskega časopisa iz tehle razlogov:

V državi, kakor je naša, in v kateri je pretežna večina prebivalstva kmetijskega stanu, ne more biti denarja v obilici, ker kmet, akoravno je imovit glede posesti in poslopij, vendar le po navadi ne poseda veliko denarja. Le nekaj časa po vojski, ko je bilo glavno vprašanje — vsakdanji kruh in katerega je bilo tedaj malo, tedaj je še bil naš kmet precej založen z denarjem. A ti zlati časi so minili, vsakdo ve, da je s kmetijskim denarjem pri kraju. Splošno pomanjkanje kmetijskega denarja občutijo prebriško: obrtniki, trgovci, krčmarji; samo davčne oblasti so navidezno še vedno prepričane, da je naš kmet bogatin.

Glavni vzrok, da jetijo vsi sloji v naši državi radi pomanjkanja denarja, je obubožanje in zadolženje kmetijskega stanu.

Druge države, ki so naravno veliko manj bogate nego naša, si pomagajo do denarja s podpiranjem industrije, a pri nas je ravno nasprotno! Kmeti oblasti izjemajo potem davkov, industrijo pa tirajo v pogin poleg davčnih bremen še šikane.

Naša država je bogata na vinu, živini, lesu, tobaku itd., a z vsemi temi dobrinami ne moremo v inozemstvo, ker doslej še nismo sklenili menda nobene pametne in za nas res dobičkanosne trgovske pogodbe s kako sosedno državo. Med nami in sosedji pride po večkrat na leto do trgovskih dogovorov, a ko bi se morala skleniti trajna trgovska pogodba, se pogajanja razbijejo in mi moramo naše vino doma popiti, meso sami jesti,

»Da, kaj mora človek doživeti!« je rekla teta. »To kaže dovolj, kako zlobni so ti ljudje.«

Cedalje bolj se je razvnela in govorila:

»Torej ne pride več revolucija? Ti rokoverniki bodo vedno gospodarili!«

»Počasi, počasi, teta Marjeta, pomirite se«, je rekel gospod Gulden. »Za božjo voljo, ne kričite tako. Jože, povej nam nakratko in pametno, kako je bilo. Zmotili so se ... saj ni mogoče drugače ... Ali župan in bolnični zdravnik nista nič rekla?«

Vzdihujoč sem pripovedoval, kako je bilo s pismom. Teta Marjeta, ki še ničesar ni vedela o tem, je dvignila stisnjene pesti in vpila:

»O hudobneži! Se enkrat naj pride k nam ... s sekro mu razdrobim bučo!«

Gospod Gulden je bil hudo osupel.

»Kaj?« je rekel. »Ali nisi takoj zaklical, da to ni res? Torej je vendar res?«

Ker sem povsili glavo, ne da bi odgovoril, je pristavil s sklenjenimi rokami:

... nič ne premisli ... Kakšna neprevidnost! ... Kakšna neprevidnost!«

Med tem je hodil po sobi gorindol. Potem je sedel, da si obriše naočnike, in teta Marjeta je rekla:

»Dal pa ga kljub temu ne dobe ... Nič jim ne pomaga vsa zloba: še nocoj bo Jože v gorah, na poti v Svico.«

Gospod Gulden je postal resen, ko je slišal te besede. Nagubancil je čelo in čez nekaj časa rekel:

»To je nesreča ... velika nesreča ... Saj je Jože res šepast ... to se pokaže pozneje ... ne bo marširal dva dni, pa bo zaostal in zbolel. Vi pa nimate prav, teta Marjeta, da tako govorite in mu dajete slabe svete.«

»Slabe svete?« se je razvnela ona. »Vi bi torej tudi radi videli, da bi bili poklani ti mladi ljudje?«

»Ne«, je odgovoril on, »jaz ne ljubim vojn, posebno takih ne, v katerih stotisoči izgube svoje življenje enemu samemu na čast. A teh vojn zdaj ni več. Zdaj ne nabirajo vojakov več zato, da si osvajaajo slavo in dežele — zdaj je treba braniti domovino, katero sta častihlepnost in trmoštvo zapletla v nevarne zmešnjave. Zdaj si vse želi miru. Po nesreči pa se Rusi pomikajo naprej, Prusi se vežejo z njimi, in naši prijatelji Avstrijci čakajo samo ugodne pri-

tobak sami pokaditi itd. Ker naši vladinovi ne sklepajo trgovskih pogodb s sosednimi državami, k nam ni tujezskega kapitala, ampak kopni od leta do leta domač kapital, ker smo navezani na uvoz raznih industrijskih izdelkov.

Da je pri nas vedno manj denarja, je temu tudi vzrok pomanjkanje inozemskih kreditov. Koj po vzpostavitvi naše države smo še dobili kaka posojila v inozemstvu, a ker nismo plačevali obresti, nam je ta denarni vir že ne zaprt, pa vsaj močno otežkočen.

Koliko denarja bi nam bile lahko vrgle dajatve Nemčije na račun vojne odškodnine. Koliko milijonov komadov poljedelskih strojev, orodja, tovornih avtomobilov, katere nam je že tekom 6 let dala Nemčija kot vojno odškodnino, a vse to blago je deloma propadlo vsled naše malomarnosti po raznih kolodvorih po Srbiji, deloma se je pa kot vsled malomarnosti požvarjeno prodalo za eno tretjino resnične vrednosti. Lepe milijone bi nam vsako leto vrgel tobak. A kako je s prodajo, z nakupom in zopetno prodajo našega tobaka, o tem so žalibog iz prakse naši slovenski sadilci tobaka več nego dovolj poučeni.

Kmet in industrijalec, izžeta od previsokih davkov, trgovskih pogodb nimamo s sosedji, inozemskih kreditov ni, dajatve na račun vojne odškodnine po nemarnosti propadajo itd., ali se potem smemo čuditi, da pri nas na obup vseh slojev kopni naš domač denarni kapital kakor sneg pod žarki spomladnega solnca!

Žitni trg.

Na našem žitnem trgu se od zadnjega poročila niso zgodile večje spremembe. Ameriška pšenica se vkljub prvotnemu odporu uvaža v vedno večjih količinah, ker so naši mlinci po daljših poizkusih vendarle prišli do prepričanja, da se izplača, ker je moka iz ameriške pšenice enako izdatna, kot naša, dasi je bolj sivkaste barve ter ne daje tako lep bel kruh, kot naša. Nekateri mlinci sicer še trdijo, da daje ameriška pšenica preveč otrobov, baje 25—30 odstotkov, drugi pa to zanikajo, ker so že pogodili način, kako treba pri mletju postopati z ameriško pšenico. Ameriška pšenica

like, da padejo čez nas; ako mi ne gremo proti njim, pridejo oni k nam, kajti kakor leta 93. bomo imeli vso Evropo proti sebi. To je torej čisto nekaj drugega, nego naše vojne v Spaniji, na Ruskem in Nemškem. In še jaz, kakor sem star, teta Marjeta, ako bo nevarnost večja in bodo potrebovali ljudi iz časov republike — še jaz bi se sramoval, da bi v Svici delal ure, med tem ko bi drugi branec domovino prelivali kri. In pa še to si zapomnite: uskoke zaničujejo povsod. Kdor je storil kaj takega, nima nikjer več obstanke, nima ne očeta ne matere, niti doma, niti domovine ... Tak človek sam sebe razglasi za nezmožnega, izpolnovati prvo dolžnost, ki je ta, da svojo domovino ljubi in ji pomaga, tudi ako nima prav.«

Za en hip ni rekel nič več ter resnega obraza sedel k mizi.

»Jejmo«, je rekel po kratkem molčanju. »Ura je pravkar dvanajst odbila. Teta Marjeta in Katarina, sedita tja-le.«

Sedli sta in pričeli smo jesti. Premišljeval sem besede gospoda Guldena, ki so se mi zdele dobro utemeljene in resnične. Teta Marjeta je stiskala ustnice ter se včasih ozrla name, da bi mi misli čitala z obraza. Nazadnje je rekla:

»Jaz se pač malo zmenim za deželo, kjer jemljejo rod-binske očete, potem ko so bili mladeniče odpeljali. Ko bi bila na Jožetovem mestu, bi pobegnila takoj.«

»Čujte, teta Marjeta«, sem ji odgovoril. »To veste, da ničesar ne ljubim tako, kakor mir in pokoj, kot izobčenec pa bi ne maral pobegniti v druge dežele. Kljub temu pa storim, kar želi Katarina: ako hoče, naj grem v Svico, pa pojdem!«

Katarina je povsila glavo, da bi skrla solze, in rekla tiho:

»Nočem, da bi te imenovali uskoka.«

»Dobro, potem naredim kakor drugi«, sem rekel. »Pa pojdem še jaz v vojno.«

Gospod Gulden pa je rekel:

»Vsak je prost, vendar me veseli, da Jože misli tako kot jaz.«

Potem je bilo zopet tiho in okrog dveh je teta Marjeta vstela in vzela košaro. Videti je bila potrta in je rekla:

se sedaj prodaja, postavljena v Postojno: vrsta »Ro-safé« (1 hl te vrste tehta 78-80 kg) 420 D, La Plate (79 kg težine) 425—430 D za 100 kg. Cene so torej nekoliko padle, dasi so na ameriških borzah poskočile, kar pa pri nas ne bo vplivalo na povišanje cen ameriškega žitu, ker ne more drugače z našimi, evropskimi konkurirati.

Naša domača pšenica se vsled neznatnih zalog čvrsto drži, vendar se pa tudi v Vojvodini opaža nagibanje k zmernejšim cenam, ker so začeli trgovci uvažati v Vojvodino madžarsko pšenico, ki je enake kakovosti, kot domača, pa precej cenejša. Uvoz ameriške in madžarske pšenice se bo trajal par mesecev, do nove žetve, ko se bo pokazalo, ali bo lahko naš domači pridelek izpodrinil inozemskega.

Živahna je trgovina s koruzo. V Bački, Sremu in v Vojvodini se dovažajo mnoga blaga na trg in izvoznikarji delajo dobre kupčije z raznimi inozemskimi tvrdkami. Mnogo koruze gre v Rumunijo, druga se zopet spravlja po Donavi do Braile ob Črnem morju, odkoder se po morju izvažajo v Belgijo in Nizozemsko, dosti koruze pokupi tudi Čehoslovaška.

Za ostale žitne vrste in za poljske pridelke je položaj istotako ugoden. Zelo čvrsto se drži oves, kateremu cene polagoma rastejo, ker so zaloge zelo izčrpane. Kupuje ga v glavnem vojaška uprava za prehrano konj, nekaj se ga pa prodaja tudi za izvoz. Ječmen je brez prometa. Za fižol je malo zanimanja, za izvoz prihaja v poštev samo pisani, za belega ni zanimanja.

Moki so se cene ucvrstile ter polagoma naraščajo. Če bodo poizkusi z ameriško pšenico povoljni, potem bodo tudi moki cene nazadovale. Dva največja mlina v naši državi, »Zagrebski paromlin« in »Union« v Osijeku sta kupila nekaj sto vagonov ameriške pšenice; ko pride ta moka na trg, potem bodo cene znatno nazadovale. Tudi madžarska moka, katero uvažajo nekatere tvrdke, bo spremenljivo vplivala na naše cene. Cene so sedaj v trgovini na veliko, sledeče: Bačka pšenica 470—475 D za 100 kg.

Koruzna, bačka in sremska, promptna (takojšnja) dobava 180—187 D; termiska (dobava za pozneje) 190 do 195 D.

Oves bački 310—315 D, južno-srbski 285—290 D. Fižol 150—160 D.

Moka, dvojna mularica 680—690 D.

Otrobi 170—175 D.

Stanje letošnjih setev je zelo povoljno. Po službenih poročilih ministrstva za poljedelstvo je stanje zimskih setev sledeče: V oblasti Vranje odlično, prav dobro v oblasteh: mariborski, podonavski, valjevski, kumadijski, timočki, niški, skopljski, raški, užički, krševaški, tuzlanski in vrbanski. Srednje dobro je v oblasteh: ljubljanski, sremski, bački, podrinski in bihački, bolj slabo pa v primorsko-krajiški, osješki, beograjski, dubrovaški in sarajevski oblasti.

Pomladanske setve se vsled ugodnih vremenskih razmer zelo dobro razvijajo. Poljske miši izginjajo. Žitnih boleznih se je še malo pojavilo. Poljska dela so že po večini dovršena in tudi koruza je po večini že posejana. Vohče je pričakovati letos ugodne žetve.

Spominjajte se Dijaške večerje!

»Jože, mene nočeš poslušati, a nič ne de: z božjo pomočjo bo vse minilo. Ako Bog da, se vrneš, in Katarina te bo čakala.«

Katarina se me je oklenila in pričela jokati, jaz pa še bolj, tako da je bil celo gospod Gulden solzen.

Slednjič sta šli Katarina in njena mati po stopnicah dol, in teta mi je še od spodaj zaklicala:

»Obišči naju še kaj, Jože!«

»Bom«, sem odgovoril in zaprl vrata.

Komaj so me nosile noge. Še nikdar se nisem čutil tako nesrečnega. Se danes se mi krči srce, ako se spominam na to.

VII.

Od tega dne se nisem zmenil za nič več. Odkraja sem se še včasih usedel k delu, a moje misli so neprestano hodile kje drugod, in sam gospod Gulden mi je rekel:

»Le pusti, Jože ... porabi ta čas, dokler boš še pri nas, in obišči Katarino in teta Marjeto. Jaz še vedno upam, da te izpušče, a kdo ve? Ljudi potrebujejo tako nujno, da se stvar morebiti zavleče.«

Sel sem torej vsako jutro v Vier-Winden in dan prebil pri Katarini. Sicer sva bila žalostna, a vendar srečna, da sva se videla. Ljubila sva se še bolj od prej, ako je to sploh bilo mogoče. Včasih je Katarina poskusila peti, kakor prej nje lepe dni, a hitro so ji prišle solze. Potem sva plakala skupaj in teta Marjeta je zopet pričela preklinjati vojne, ki delajo nesrečen ves svet. Trdila je, da naborna komisija zasluži, da jo obesijo, in da so vsi ti lopovi med sabo sporazumljeni, da zastupljajo ljudem življenje. Njeno ro-bantenje naju je nekoliko pomirilo. Zdelo se nama je, da ima prav.

Zvečer med osmo in deveto uro, ko so zapirali vrata, sem se vračal v mesto in videl mimogrede vse male gostilne polne novincev in starih, odpuščenih vojakov, ki so skupaj popivali. Vedno so plačevali novinci, drugi z zama-zanimi, na uho potisnjenimi čepicami, rdečimi nosovi in starimi zavratnicami od konjske žime, ki so nadomestovale srajčne ovratnike, pa so si gladili brke ter z resnim obrazom pripovedovali o svojih bitkah, marših in dvobojih.

(Dalje prihodnjč.)

in Črnogore ter bi bili slednji znatno na boljšem kot pa invalidi-oficirji iz prečanskih krajev. Pri voznih olajšavah bi se nam ne nudila nobena večja ugodnost, kot po sedanjem začasnem invalidskem zakonu.

Udruženje je vedno odločno zahtevalo na vseh mero-dajnih mestih, da se v novem zakonskem načrtu sprejme določba, ki bo dala reduciranim invalidom možnost obnovitve postopka za zopetno priznanje obilježja vojnih invalidov, da se jim tako popravijo storjene krivice. O kakem upoštevanju te naše zahteve ni v osnutku niti govora.

Po dolgih letih vendar enkrat dobimo invalidski zakon, tako si je mislil marsikateri tovariš zadnje čase, posebno ko je čital vest, da je ministrski svet sprejel načrt istega. Če pa pregledamo malo natančneje ta nov načrt, pa vidimo, da z invalidskim zakonom, kakor ga predvideva ta načrt, skoraj ničesar ne pridobimo, temveč da še skoro to zgubimo, kar smo si s težavo in trdom pribojevali, in

Upajmo, da še pride do izprememb in da bodo naši poslanci brez razlike strank se zavzeli za nas, da dobimo to, kar nam pripada po božji in človeški postavi, namreč življenje, vredno človeka. Ševeda pa bo tudi Udruženje storilo vse, da se ta načrt izpremeni in zboljša.

Tovariši, prišla je velika doba! Oklenite se svoje organizacije! Zavedajte se važnosti iste. Zakon bo odvisel od nas in našega nastopa. Zato glejte, da se odzovete klicu svoje organizacije, če Vas ista pokliče, da bo znal ves svet, da zahtevajo invalidi svojo pravico in prav ničesar drugega.

Gospodarski drobiž.

O splošnem pomanjkanju denarja.

Vsi stanovi v naši državi že tožijo več nego eno leto o splošnem pomanjkanju denarja. Naša agrarna in z raznimi naravnimi bogastvi obilno založena država trpi na občutnem pomanjkanju denarja in to po ugotovitvi gospodarskega časopisa iz tehle razlogov:

V državi, kakor je naša, in v kateri je pretežna večina prebivalstva kmetijskega stanu, ne more biti denarja v obilici, ker kmet, akoravno je imovit glede posesti in poslopij, vendar le po navadi ne poseda veliko denarja. Le nekaj časa po vojski, ko je bilo glavno vprašanje — vsakdanji kruh in katerega je bilo tedaj malo, tedaj je še bil naš kmet precej založen z denarjem. A ti zlati časi so minili, vsakdo ve, da je s kmetijskim denarjem pri kraju. Splošno pomanjkanje kmetijskega denarja občutijo prebriško: obrtniki, trgovci, krčmarji; samo davčne oblasti so navidezno še vedno prepričane, da je naš kmet bogatin.

Glavni vzrok, da jetijo vsi sloji v naši državi radi pomanjkanja denarja, je obubožanje in zadolženje kmetijskega stanu.

Druge države, ki so naravno veliko manj bogate nego naša, si pomagajo do denarja s podpiranjem industrije, a pri nas je ravno nasprotno! Kmeti oblasti izjemajo potem davkov, industrijo pa tirajo v pogin poleg davčnih bremen še šikane.

Naša država je bogata na vinu, živini, lesu, tobaku itd., a z vsemi temi dobrinami ne moremo v inozemstvo, ker doslej še nismo sklenili menda nobene pametne in za nas res dobičkanosne trgovske pogodbe s kako sosedno državo. Med nami in sosedji pride po večkrat na leto do trgovskih dogovorov, a ko bi se morala skleniti trajna trgovska pogodba, se pogajanja razbijejo in mi moramo naše vino doma popiti, meso sami jesti,

»Da, kaj mora človek doživeti!« je rekla teta. »To kaže dovolj, kako zlobni so ti ljudje.«

Cedalje bolj se je razvnela in govorila:

»Torej ne pride več revolucija? Ti rokoverniki bodo vedno gospodarili!«

»Počasi, počasi, teta Marjeta, pomirite se«, je rekel gospod Gulden. »Za božjo voljo, ne kričite tako. Jože, povej nam nakratko in pametno, kako je bilo. Zmotili so se ... saj ni mogoče drugače ... Ali župan in bolnični zdravnik nista nič rekla?«

Vzdihujoč sem pripovedoval, kako je bilo s pismom. Teta Marjeta, ki še ničesar ni vedela o tem, je dvignila stisnjene pesti in vpila:

»O hudobneži! Se enkrat naj pride k nam ... s sekro mu razdrobim bučo!«

Gospod Gulden je bil hudo osupel.

»Kaj?« je rekel. »Ali nisi takoj zaklical, da to ni res? Torej je vendar res?«

Ker sem povsili glavo, ne da bi odgovoril, je pristavil s sklenjenimi rokami:

... nič ne premisli ... Kakšna nepredvidnost! ... Kakšna nepredvidnost!«

Med tem je hodil po sobi gorindol. Potem je sedel, da si obriše naočnike, in teta Marjeta je rekla:

»Dal pa ga kljub temu ne dobe ... Nič jim ne pomaga vsa zloba: še nočjo bo Jože v gorah, na poti v Svico.«

Gospod Gulden je postal resen, ko je slišal te besede. Nagubancil je čelo in čez nekaj časa rekel:

»To je nesreča ... velika nesreča ... Saj je Jože res šepast ... to se pokaže pozneje ... ne bo marširal dva dni, pa bo zaostal in zbolel. Vi pa nimate prav, teta Marjeta, da tako govorite in mu dajete slabe svete.«

»Slabe svete?« se je razvnela ona. »Vi bi torej tudi radi videli, da bi bili poklani ti mladi ljudje?«

»Ne«, je odgovoril on, »jaz ne ljubim vojn, posebno takih ne, v katerih stotisoči izgube svoje življenje enemu samemu na čast. A teh vojn zdaj ni več. Zdaj ne nabirajo vojakov več zato, da si osvajaajo slavo in dežele — zdaj je treba braniti domovino, katero sta častihlepnost in trmoštvo zapletla v nevarne zmešnjave. Zdaj si vse želi miru. Po nesreči pa se Rusi pomikajo naprej, Prusi se vežejo z njimi, in naši prijatelji Avstrijci čakajo samo ugodne pri-

tobak sami pokaditi itd. Ker naši vladinovi ne sklepajo trgovskih pogodb s sosednimi državami, k nam ni tujezskega kapitala, ampak kopni od leta do leta domač kapital, ker smo navezani na uvoz raznih industrijskih izdelkov.

Da je pri nas vedno manj denarja, je temu tudi vzrok pomanjkanje inozemskih kreditov. Koj po vzpostavitvi naše države smo še dobili kaka posojila v inozemstvu, a ker nismo plačevali obresti, nam je ta denarni vir že ne zaprt, pa vsaj močno otežkočen.

Koliko denarja bi nam bile lahko vrgle dajatve Nemčije na račun vojne odškodnine. Koliko milijonov komadov poljedelskih strojev, orodja, tovornih avtomobilov, katere nam je že tekom 6 let dala Nemčija kot vojno odškodnino, a vse to blago je deloma propadlo vsled naše malomarnosti po raznih kolodvorih po Srbiji, deloma se je pa kot vsled malomarnosti požvarjeno prodalo za eno tretjino resnične vrednosti. Lepe milijone bi nam vsako leto vrgel tobak. A kako je s prodajo, z nakupom in zopetno prodajo našega tobaka, o tem so žalibog iz prakse naši slovenski sadilci tobaka več nego dovolj poučeni.

Kmet in industrijalec, izžeta od previsokih davkov, trgovskih pogodb nimamo s sosedji, inozemskih kreditov ni, dajatve na račun vojne odškodnine po nemarnosti propadajo itd., ali se potem smemo čuditi, da pri nas na obup vseh slojev kopni naš domač denarni kapital kakor sneg pod žarki spomladnega solnca!

Žitni trg.

Na našem žitnem trgu se od zadnjega poročila niso zgodile večje spremembe. Ameriška pšenica se vkljub prvotnemu odporu uvaža v vedno večjih količinah, ker so naši mlinci po daljših poizkusih vendarle prišli do prepričanja, da se izplača, ker je moka iz ameriške pšenice enako izdatna, kot naša, dasi je bolj sivkaste barve ter ne daje tako lep bel kruh, kot naša. Nekateri mlinci sicer še trdijo, da daje ameriška pšenica preveč otrobov, baje 25—30 odstotkov, drugi pa to zanikajo, ker so že pogodili način, kako treba pri mletju postopati z ameriško pšenico. Ameriška pšenica

like, da padejo čez nas; ako mi ne gremo proti njim, pridejo oni k nam, kajti kakor leta 93. bomo imeli vso Evropo proti sebi. To je torej čisto nekaj drugega, nego naše vojne v Spaniji, na Ruskem in Nemškem. In še jaz, kakor sem star, teta Marjeta, ako bo nevarnost večja in bodo potrebovali ljudi iz časov republike — še jaz bi se sramoval, da bi v Svici delal ure, med tem ko bi drugi branec domovino prelivali kri. In pa še to si zapomnite: uskoke zaničujejo povsod. Kdor je storil kaj takega, nima nikjer več obstanke, nima ne očeta ne matere, niti doma, niti domovine ... Tak človek sam sebe razglasi za nezmožnega, izpolnovati prvo dolžnost, ki je ta, da svojo domovino ljubi in ji pomaga, tudi ako nima prav.«

Za en hip ni rekel nič več ter resnega obraza sedel k mizi.

»Jejmo«, je rekel po kratkem molčanju. »Ura je pravkar dvanajst odbila. Teta Marjeta in Katarina, sedita tja-le.«

Sedli sta in pričeli smo jesti. Premišljeval sem besede gospoda Guldena, ki so se mi zdele dobro utemeljene in resnične. Teta Marjeta je stiskala ustnice ter se včasih ozrla name, da bi mi misli čitala z obraza. Nazadnje je rekla:

»Jaz se pač malo zmenim za deželo, kjer jemljejo rod-binske očete, potem ko so bili mladeniče odpeljali. Ko bi bila na Jožetovem mestu, bi pobegnila takoj.«

»Čujte, teta Marjeta«, sem ji odgovoril. »To veste, da ničesar ne ljubim tako, kakor mir in pokoj, kot izobčenec pa bi ne maral pobegniti v druge dežele. Kljub temu pa storim, kar želi Katarina: ako hoče, naj grem v Svico, pa pojdem!«

Katarina je povsila glavo, da bi skrla solze, in rekla tiho:

»Nočem, da bi te imenovali uskoka.«

»Dobro, potem naredim kakor drugi«, sem rekel. »Pa pojdem še jaz v vojno.«

Gospod Gulden pa je rekel:

»Vsak je prost, vendar me veseli, da Jože misli tako kot jaz.«

Potem je bilo zopet tiho in okrog dveh je teta Marjeta vstela in vzela košaro. Videti je bila potrta in je rekla:

se sedaj prodaja, postavljena v Postojno: vrsta »Rosafé« (1 hl te vrste tehta 78-80 kg) 420 D, La Plate (79 kg težine) 425—430 D za 100 kg. Cene so torej nekoliko padle, dasi so na ameriških borzah poskočile, kar pa pri nas ne bo vplivalo na povišanje cen ameriškega žitu, ker ne more drugače z našimi, evropskimi konkurirati.

Naša domača pšenica se vsled neznatnih zalog čvrsto drži, vendar se pa tudi v Vojvodini opaža nagibanje k zmernejšim cenam, ker so začeli trgovci uvažati v Vojvodino madžarsko pšenico, ki je enake kakovosti, kot domača, pa precej cenejša. Uvoz ameriške in madžarske pšenice se bo trajal par mesecev, do nove žetve, ko se bo pokazalo, ali bo lahko naš domači pridelek izpodrinil inozemskega.

Živahna je trgovina s koruzo. V Bački, Sremu in v Vojvodini se dovažajo mnoga blaga na trg in izvoznikarji delajo dobre kupčije z raznimi inozemskimi tvrdkami. Mnogo koruze gre v Rumunijo, druga se zopet spravlja po Donavi do Braile ob Črnem morju, odkoder se po morju izvažajo v Belgijo in Nizozemsko, dosti koruze pokupi tudi Čehoslovaška.

Za ostale žitne vrste in za poljske pridelke je položaj istotako ugoden. Zelo čvrsto se drži oves, kateremu cene polagoma rastejo, ker so zaloge zelo izčrpane. Kupuje ga v glavnem vojaška uprava za prehrano konj, nekaj se ga pa prodaja tudi za izvoz. Ječmen je brez prometa. Za fižol je malo zanimanja, za izvoz prihaja v poštev samo pisani, za belega ni zanimanja.

Moki so se cene uvrstile ter polagoma naraščajo. Če bodo poizkusi z ameriško pšenico povoljni, potem bodo tudi moki cene nazadovale. Dva največja mlina v naši državi, »Zagrebski paromlin« in »Union« v Osijeku sta kupila nekaj sto vagonov ameriške pšenice; ko pride ta moka na trg, potem bodo cene znatno nazadovale. Tudi madžarska moka, katero uvažajo nekatere tvrdke, bo spremenljivo vplivala na naše cene. Cene so sedaj v trgovini na veliko, sledeče: Bačka pšenica 470—475 D za 100 kg.

Koruzna, bačka in sremska, promptna (takojšnja) dobava 180—187 D; termiska (dobava za pozneje) 190 do 195 D.

Oves bački 310—315 D, južno-srbski 285—290 D. Fižol 150—160 D.

Moka, dvojna mularica 680—690 D.

Otrobi 170—175 D.

Stanje letošnjih setev je zelo povoljno. Po službenih poročilih ministrstva za poljedelstvo je stanje zimskih setev sledeče: V oblasti Vranje odlično, prav dobro v oblasteh: mariborski, podonavski, valjevski, kumadijski, timočki, niški, skopljski, raški, užički, krševaški, tuzlanski in vrbanski. Srednje dobro je v oblasteh: ljubljanski, sremski, bački, podrinski in bihački, bolj slabo pa v primorsko-krajiški, osješki, beograjski, dubrovaški in sarajevski oblasti.

Pomladanske setve se vsled ugodnih vremenskih razmer zelo dobro razvijajo. Poljske miši izginjajo. Žitnih boleznih se je še malo pojavilo. Poljska dela so že po večini dovršena in tudi koruza je po večini že posejana. Vohče je pričakovati letos ugodne žetve.

Spominjajte se Dijaške večerje!

»Jože, mene nočeš poslušati, a nič ne de: z božjo pomočjo bo vse minilo. Ako Bog da, se vrneš, in Katarina te bo čakala.«

Katarina se me je oklenila in pričela jokati, jaz pa še bolj, tako da je bil celo gospod Gulden solzen.

Slednjič sta šli Katarina in njena mati po stopnicah dol, in teta mi je še od spodaj zaklicala:

»Obišči naju še kaj, Jože!«

»Bom«, sem odgovoril in zaprl vrata.

Komaj so me nosile noge. Še nikdar se nisem čutil tako nesrečnega. Se danes se mi krči srce, ako se spominam na to.

VII.

Od tega dne se nisem zmenil za nič več. Odkraja sem se še včasih usedel k delu, a moje misli so neprestano hodile kje drugod, in sam gospod Gulden mi je rekel:

»Le pusti, Jože ... porabi ta čas, dokler boš še pri nas, in obišči Katarino in teta Marjeto. Jaz še vedno upam, da te izpušče, a kdo ve? Ljudi potrebujejo tako nujno, da se stvar morebiti zavleče.«

Sel sem torej vsako jutro v Vier-Winden in dan prebil pri Katarini. Sicer sva bila žalostna, a vendar srečna, da sva se videla. Ljubila sva se še bolj od prej, ako je to sploh bilo mogoče. Včasih je Katarina poskusila peti, kakor prej nje lepe dni, a hitro so ji prišle solze. Potem sva plakala skupaj in teta Marjeta je zopet pričela preklinjati vojne, ki delajo nesrečen ves svet. Trdila je, da naborna komisija zasluži, da jo obesijo, in da so vsi ti lopovi med sabo sporazumljeni, da zastupljajo ljudem življenje. Njeno ro-bantenje naju je nekoliko pomirilo. Zdelo se nama je, da ima prav.

Zvečer med osmo in deveto uro, ko so zapirali vrata, sem se vračal v mesto in videl mimogrede vse male gostilne polne novincev in starih, odpuščenih vojakov, ki so skupaj popivali. Vedno so plačevali novinci, drugi z zama-zanimi, na uho potisnjenimi čepicami, rdečimi nosovi in starimi zavratnicami od konjske žime, ki so nadomestovale srajčne ovratnike, pa so si gladili brke ter z resnim obrazom pripovedovali o svojih bitkah, marših in dvobojih.

(Dalje prihodnjč.)